

HALLINTOVALIOKUNNAN LAUSUNTO 5/2003 vp

Hallituksen esitys laiksi kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta

Talousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 18 päivänä syyskuuta 2003 lähettäessään hallituksen esityksen laiksi kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain muuttamisesta (HE 60/2003 vp) valmistelevasti käsiteltäväksi talousvaliokuntaan samalla määrännyt, että hallintovaliokunnan on annettava asiasta lausunto talousvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- teollisuusneuvos Heikki Vesa ja ylitarkastaja Markus Lounela, kauppa- ja teollisuusministeriö
- ylitarkastaja Tuula Manelius, sisäasiainministeriö
- osastopäällikkö Pauli Heiskanen, Pohjois-Karjalan työvoima- ja elinkeinokeskus
- pienkunta-asiainpäällikkö Markku Fagerlund, Suomen Kuntaliitto
- johtaja Antti Neimala, Suomen Yrittäjät ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet
— Lapin liitto
— Oulun kauppakamari.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi vuoden 2007 loppuun. Nykyinen laki on voimassa vuoden 2003 loppuun.

Lisäksi pienen ja keskisuuren yrityksen määritelmä ehdotetaan muutettavaksi pienten ja keskisuuren yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetun komission suosituksen mukaiseksi.

Esitys liittyy valtion vuoden 2004 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana sen jälkeen, kun Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt muutoksen, mikä tapahtunee keväällä 2004. Uutta pienen ja keskisuuren yrityksen määritelmää sovellettaisiin kuitenkin vasta 1 päivästä tammikuuta 2005 alkaen.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta pitää tärkeänä, että kuljetusten alueellisesta tukemisesta annetun lain (954/1981) voimassaoloaikaa jatketaan neljällä vuodella vuoden 2007 loppuun saakka. Investointeja ja toimintaa koskevat päätökset tehdään yrityksissä pitkäjänteisesti toiminta- ja kehitysnäkymien perusteella. Tuen lyhytkestoisuus heikentää sen vaikuttavuutta. Valiokunnan mielestä laki voitaisiin säätää myös pysyväksi.

Kuljetustuki on yksi väline aluepolitiikan keinovalikoimassa. Yleisesti voidaan todeta, ettei kuljetustuki vääristä kilpailua, vaan tasoiittaa osittain kilpailuedellytyksiä. Tehokkaalla kuljetustukijärjestelmällä voidaan tasapainottaa maamme alueellista kehitystä. Tässä suhteessa EU:ssa sallitun kuljetustukijärjestelmän suomat mahdollisuudet tulisi hyödyntää mahdollisimman hyvin.

Nykyisin kuljetustukeen ovat oikeutettuja Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Etelä-Savon maakuntiin kuuluvissa kunnissa sijaitsevat pienet ja keskisuuret yritykset. Valiokunta pitää asianmukaisena, että Pohjois-Savon maakunta lisätään de minimis -perusteella kuljetustukeen oikeuttavien alueiden joukkoon. Lisäksi valiokunnan mielestä tulee voida

vesialueet ottaa huomioon asukastiheyttä määriteltäessä. Esimerkiksi Pohjois-Savossa vesialueet vaikeuttavat kuljetuksia ja lisäävät kuljetuskustannuksia.

Tukea on arvioitu hallituksen esityksessä tarvittavan vuoden 2007 loppuun saakka enimmillään 4,35 miljoonaa euroa vuodessa. Valiokunta katsoo, että tuen määrää on seurattava, jotta sitä voidaan lisätä tarpeen mahdollisesti kasvaessa.

Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitus arvioi perusteellisesti Suomen ja Ruotsin kuljetustukijärjestelmiä ja valmistelee muun muassa johtopäätösten perusteella maamme kuljetustukijärjestelmän kehittämistoimenpiteet. Mainittakoon, että Ruotsissa kuljetustukeen on varattu selvästi suurempi vuotuinen määräraha ja tuen kohteena voivat olla myös raaka-ainekuljetukset. Lisäksi on huomattava, että Ruotsin tukijärjestelmän mukaista tukea saavat yritykset toimivat myös Suomen markkinoilla.

Lausunto

Lausuntonaan hallintovaliokunta esittää,

että talousvaliokunta ottaa huomioon, mitä edellä on esitetty.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 2003

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Matti Väistö /kesk
vpj. Veijo Puhjo /vas
jäs. Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Lasse Hautala /kesk
Rakel Hiltunen /sd
Hannu Hoskonen /kesk
Esko Kurvinen /kok

Kari Kärkkäinen /kd
Rosa Meriläinen /vihr
Heli Paasio /sd
Juha Rehula /kesk
Tapani Tölli /kesk
Ahti Vielma /kok
Tuula Väättäinen /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.